

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 14 Martiu, 1893.

Cu sfârșitul anului trecut, și în primele zile ale anului curent privirile Europei au fost cu deosebire îndreptate asupra vecinului regat România. Vigurosul moștenitoriu al tronului român și-a ales de soție o nobilă odraslă din familia domnitoare în Anglia, și actul cununiei s'a făcut după regulile de casă ale familiei de Hohenzollern în vechiul castel al acestei familii, în Sigmaringen, la casa tatălui mirelui.

Valurile Dunărei în lin murmur sbiciuiau zidurile castelului dela Sigmaringen, și ca musică din altă sferă suna acel murmur al valurilor, care a luat cu sine primele momente de fericire ale tinerei părechi, și înainte de a se vărsa în sinul mării, le-a lăsat de a lungul țărmurilor României, legând de fericirea tinerei părechi fericirea țerei, fericirea poporului român din regatul României.

Căsătoria aceasta a devenit un lăgân de nobile aspirațiuni și speranțe atât pentru țară, cât și pentru dinastie, și întrăgă Europa a salutat cu adevărată bucurie această legătură între tronul român și celelalte dinastii puternice, cu cari prin această căsătorie a intrat el în legături de rudenie.

Deodată acum s'au ventilat prin diare alte svonuri, cari din nou au atras atențiunea Europei asupra tinerului regat din vecinătatea noastră.

Diarele din Budapesta ne-au surprins cu scirea, că regele României se ocupă cu ideea de a renunța la tron în favorul moștenitorului Ferdinand, și că renunțarea formală va urma în anul acesta, la mărșelele sărbători dela 10 Maiu, cari sunt între zilele de veselie ale României cele mai remarcabile.

Versiunea acesta până acum nu s'a desmințit, din care motiv diaristica din Budapesta a revenit asupra ei, și a comunicat amănunte, cari dau lu-

crului o față, ca și când autenticitatea versiunii nu s'ar mai pute trage la îndoială. Se susține adevă, că renunțarea regelui Carol în favorul moștenitorului de tron, s'a stipulat ca condițiune încă la încheierea căsătoriei acestuia, că cu afacerea s'a ocupat consiliul de miniștri, care s'a declarat și în meritul cestiunei. Se dăce, că cabinetul actual a dat regelui asigurări, că poziția guvernului așa e de asigurată, stările de lucruri atât sunt de consolidate încât o schimbare pe tron nu va provoca în țară nici o încurcătură.

Versiunii cu renunțarea regelui se atribue și declarațiunile de dinasticism, pe cari în o adunare din urmă le-au făcut conducătorii liberalilor în frunte cu dl Sturdza, despre cari dela căderea dela putere circulau bănueli, că mult s'au înstrăinat decătră tron și dinastie.

Increderea guvernului, că va sci domina situațiunea între toate împrejurările a contribuit mult spre mulcomirea spiritelor aici la noi, și diarele cari au ventilat scirea cu renunțarea au luat act despre firma pozițiune a guvernului.

Se înțelege de sine, că eventuala renunțare a regelui model în vârtuți de domnitoriu, totuși au pus pe gânduri pe toți aceia, cari au în vedere bunele relațiuni între monarhia noastră și vecinul regat România, și nu fără cuvânt.

Sub domnia regelui Carol România s'a desvoltat pe toate terenele și a făcut progrese uimitoare, cari i-au asigurat un loc de frunte în concertul popoarelor din Europa. O eventuală complicațiune în cele interne ar fi neplăcută mai ales acum, când junele principe al Bulgariei voescă se și ducă în Sofia o soție, cu care se întemeieze o dinastie pe tronul mult clătinat al Bulgariei. De aceea din tractarea acestei cestiuni în presă a transpirat dorința, ca versiunea să nu fie adevărată

și în România să domnescă actuala stare de lucruri, care a înlesnit consolidarea și prosperarea țerei în toate direcțiunile.

Presa din România până acum nu a adus nimica în cestiunea acesta și decă va fi ceva adevăr în tot lucrul, de bună sémă ea ar trebui să fie la locul prim bine informată. Noi am luat notiță de versiunea din diarele unguresci, ca eventual și presa din România să aibă ocaziune și ansă de a dăce un cuvânt în această cestiune, care acum nu mai e de interes local, ci are însemnătate europenă.

Insinuațiuni reutăcioșe.

Am dis și constatat de multe ori, că foile magiare șoviniste fac un rău serviciu patriei și publicului magiar prin aceea, că, fără base și pe nedrept, fac insinuațiuni false și de rea credință la adresa românilor, ațitând și nutrind ura la publicul lor cetitor față de noi.

O nouă dovadă despre acesta ne dă „Magyar Hirnap” dela 23 l. c. într'un prim articol scris de deputatul dietal și redactorul diariului „Ellenzék” din Cluș, Bartha Miklos.

Acest articol, pornind dela vorbirea lui Eötvös, care a ținut-o acum de curând în dietă referitor la cestiunile bisericesci actuale, și arătând, că statul are de deslegat și de realizat cestiuni cu mult mai arătore și de interes mai mare, decum sunt reformele bisericesci proiectate, articolul culminează într'aceea, ca naționalităților și bisericilor din patrie, cari au autonomie, să li se ia, iar catolicilor să se dea autonomie. Și acesta se face în numele libertății.

Pasagiul, care se referesce la noi este următorul:

„Sașii ardeleni sunt dușmani nu numai némului nostru, ci și țării. Dacă se simt vătămăți, alérgă în Germauia cu plângerile lor. Profesorii lor sci u și propun în școle mai

mult despre cultul Budhistilor, decât despre cultura magiară.

În privința limbei (!), simțământului, datorințelor, iubirei și speranței sunt așa de puțin patrioți, cum este fruct vâscul ce crește pe măr. Acestia au autonomie cu basele cele mai largi și cea mai puternică.

Serbii și valachii gr. or. încă au autonomie. Ei ne sunt dușmani în ascuns și pe față. Sunt douăzeci și cinci de ani de când Francisc Iosif s'a încoronat de rege ungar. Faptul acesta și consecințele lui le-au recunoscut toate autoritățile de pretotindenea. Fôia oficioasă a românilor gr. or. nu-l recunosc. Ea nu are decât împărat. Câte odată îl numesc monarh, de multe ori domnitor; rege însă nici odată. Ei vor să se organizeze ca națiune deosebită, cu teritoriu și autorități deosebite. Acestia sunt cei mai moderați. Progresiștii nu lasă nimic din pretensiunea de o Daco-Românie până la Tisa“.

Acest pasagiu este în întregul său un neadevăr și, față de fôia și biserică noastră, este scris cu o vedită, nu necunoscință de lucru, ci rea voință și insinuațiune perfidă, încât Escelenția Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolitul nostru Miron Romanul a aflat de bine a respinge aceste insinuațiuni neîntemeiate prin următoarea declarațiune, publicată în numărul următor al lui „Magyar Hirnap” dela 24 l. c.:

Onorată Redacțiune!

În prim articolul prețuitei d-văstre foi de azi s'a strecurat o afirmațiune neadeverată, unde se dăce că „fôia oficială a românilor gr.-or. nu recunosc (pe regele ungar); ea nu are decât împărat, uneori îl numescă principe, de multe ori domnitor, dar nici când rege“. În interesul adevărului, Vă rog să vinevoiți în prețuita D-Văstră fôie a rectifica acesta, declarând că: românii, sau — dacă Vă place mai bine — valachii gr. or. din patrie, n'au o astfel de fôie oficială, la care s'ar pute aplica cu drept cuvânt, respective s'ar pute dovedi cu date acusa gravă de mai sus.

Budapesta, 23 Martiu, 1893.

Miron Romanul, metropolit.

FOIȚA.

Traian și Andrada.

— Dramă în 5 acte —

de

Vasile Leonescu și Grigore Ventura.

În 4 Martiu v. a. c. s'a reprezentat pentru prima oră în teatrul național din Bucuresci piesa: Traian și Andrada, dramă în 5 acte și în versuri de Vasile Leonescu și Grigorie Ventura. Subiectul piesei este luat din acele timpuri ale gloriei romane, când imperatul Traian, urzitoriul némului nostru românesc, a cuprins Dacia și a făcut începutul națiunii noastre, pentru aceea credem, că este de interes pentru cititorii noștri a-i cunoște în estras cuprinsul, care este următorul:

Persónele:

Traian.
Decebal.
Longinus, general roman
Flavius } ofițeri romani.
Rufus }
Apolodor, învățat roman. sfetnic al lui Traian.
Bikiles } fruntași daci.
Gitto }
Oroval, ofițer dac.
Andrada, fiica lui Decebal.
Fausta, romana prizonieră a dacilor.
Albinus } soldați romani.
Stobil }
Varus }

Ostași romani și daci.

* * *

Tragedia începe în momentul, când Traian întreprinde contra dacilor campania, care s'a sfârșit cu luarea Sarmisegetuzei și distrugerea regatului dac.

Data istorică cade prin urmare în primăvara anului 107 a erei noastre.

Actul I.

Palatul lui Decebal.

Bikiles și Gitto vorbesc despre solia, pe care Bikiles a îndeplinit-o la Roma din partea lui Decebal.

Bikiles descrie splendorele Romei și dăce, că Traian voescă pacea și cere numai ca Dacia să fie sub protecțiunea imperiului roman. Decebal se întorce dela vânat și Bikiles îi povestescă rezultatul misiunii sale. Decebal respinge cu indignare pretențiunile romanilor și nu crede, că Andrada va primi propunerile lui Traian.

El însărcinează pe Bikiles de a cerceta, cum stau lucrurile. Fausta veni să cheme pe Bikiles la Andrada. Decebal îi permite de a comunica Andradei rezultatul misiunii sale la Roma.

Fiind singur cu Fausta, Bikiles îi espune planurile sale ambițioșe: dacă Andrada va primi propunerile lui Traian, el va fi numit guvernator al unui regat asiatic, unde va lua pe Fausta cu densul; dacă Andrada refuză, atunci resboiul va izbucni și Bikiles va face ca Traian să fie biruitor. Ca răsplătă pentru trădarea sa, Traian îi va da tronul Daciei și Fausta va fi regină alături cu densul.

Fausta primesce a fi complice a acestui plan trădător pentru a resbuna patria sa și a-și recăpăta libertatea. Andrada intră furiosă de darurile, pe care i le-a trimis Traian. Ea le consideră ca o umilire. Fausta se încercă a o liniști și îi dăce, că Traian voescă pacea. Andrada îi răspunde cu mândrie,

că romanii au înțeles în fine, că nu vor isbuti nici odată a supune poporul dac.

Ademenită de întrebările istețe ale Faustei, ea îi deschide inima sa plină de chipul măreț al lui Traian și îi descrie sbuciumările sufletului său. Fausta isbutesce a-i smulge taina inimei și îi dăce, că este iubită de Traian. Andrada e desperată; rămasă singură, ea își face însăși muștrări aspre pentru slăbiciunea ce arată; ea se îngroșesce la gândul de a mărturisi tot tatălui său. Ea se luptă contra patimei sale și își dă totă silința pentru a stinge în inima sa un amor, pe care îl consideră ca o rușine.

Decebal spune Andradei condițiunile lui Traian. Ea e indignată de această umilire și îmbărbătează pe tatăl ei la o rezistență până la mörte. Atunci Decebal o încercă spunându-i, că Traian o cere de soție și o întreabă, dacă va avea puterea de a face o asemenea jertfă pentru patria sa. Andrada nu poate minți. Ea spune lui Decebal tot adevărul, îi descrie torturele, pe care le suferă; în zadar se luptă contra patimei, care a cuprins-o. „Căci ura de pe buze, în suflet n'o găsește“.

Decebal o destéptă; el îi dăce, că iubirea lui Traian e prefăcută și îi insuflă curagiul, care începuse a o părăsi. Andrada își revine în simțiri; ea smuncesce din inimă

Noi în urma acestei declarații n'avem de mai spus nimic, deoarece Escelenția Sa în ton hotărât declară cele afirmate despre noi de lucruri neadevurate, cari nu se pot dovedi. Dacă n'am cunoscut patima veche a „Tribunei”, [am avea să ne mirăm, cum de ea în nrul seu 58 din 14/26 Martiu ocupându-se cu acest incident, în loc de a constata, precum este, că Esc. Sa și-a împlinit datorința, reducând la nulitate o calumnie tendențioasă, făcută în public față de biserica al cărei cap este, vede în această o umilire.

Dacă cele scrise în „Magy. Hir-lap” sunt, precum am spus, scrise cu o vedită rea voință față de noi, apoi de sigur, că tot cu aceeași rea voință sunt scrise, firesc în altă direcțiune, concludsiunile din nrul amintit al „Tribunei”. Și una și alta este întortocheata adevărului, făcută cu intențiune rea, pe care noi le respingem.

În cât pentru articolul din „M. Hir-lap”, în care în numele libertății se pledează pentru autonomia catolică, un strein ar afla o neconsecință; noi însă cari cunoștem modul de cugere și firea magiarilor, scim cum se înțelegem cele exprimate acolo. Scim, că „libertatea”, cu care se face atâta svon, magiarii o înțeleg numai pentru sine; în cazul de față se recunoșce de bună autonomia catolicilor, pentru-că credincioșii acestia sunt magiari, dar e de suprimat autonomia altor biserici, cari nu sunt magiare. Așa e mersul ideilor diarelor magiare.

Ce se ține apoi de patriotism, trebuie să le spunem colegilor dela „M. H.” și dlui Bartha Miklos, că nu avem lipsă de lecțiile lor. Noi ne iubim poporul nostru, dar scim împreună această iubire cu împlinirea datorințelor patriotice. În această privință nu primim dela nimenea îndrumări sau lecții, cu atât mai puțin dela aceia, cari în exercitarea patriotismului lor pun pe Kossuth alături cu regele nostru încoronat.

Dacoromânismul

și politica culturală magiară.

În nr. 15 din 11 Februarie a. c. în articolul de fond ne am ocupat în general cu un studiu apărut în mai mulți numeri ai ziarului „Egyetértés”, sub titlu: „Dacoromânismul și politica culturală magiară.” În acest studiu se schițează originea cestiunei române, dezvoltarea, mijlocele și scopurile ei, cu ore care obiectivitate, deși nu lipsită de greșeli și exagerațiuni. Scopul studiului este, că cercurile conducătoare magiare să fie cu atențiune la mișcările românilor.

săgeta înveninată a unui amor fatal și este gata a lupta ca mai înainte.

Decebal strigă atunci:

E sângele meu mândru! El nu s'a desmințit.

Actul II.

Tabăra romană pe pârâlele Carpaților.

Apolodor și Flavius povestesc evenimentele, ce s'au produs dela deschiderea ostilităților.

Românii au trecut Dunărea și s'au împărțit în două corpuri. Armata principală condusă de Traian a urcat valea Alutei (Olului), pe când o armată mai mică sub ordinele lui Longinus a intrat în strâmtoarele Carpaților. Longinus a fost atras într-o cursă, armata sa a fost distrusă de dacii conduși de Andrada; el însuși a căzut rănit și prizonier. Flavius descrie această luptă sângeroasă. Traian apare gânditor.

Convorbind cu Apolodor, el scusă pe Longinus și espune planurile sale mărețe; el e sâdul de răboie; imperiul roman e destul de mare pentru a nu mai avea nevoie de cuceriri; el vrea pace; Traian se gândesce a crea împregiurul imperiului un lanț de state amice, care îl vor apăra. El mărturisește lui Apolodor intențiunea sa de a se

Ca cetitorii nostri să-și potă face idee despre modul de espunere din acest studiu, reproducem unele părți din articolul final al lui.

Nisuițele Ligei culturale

Nu vreau să desvolt, ce mare progres au făcut românii din România dela unirea principatelor, dar mai ales dela 1864, încôce pe terenul cultural, național și în viața de stat. E cunoscută istoria politică modernă a acestei țări. Fie-care cetitoriu de diare scie, că țera această este un regat constituțional, ce progresază grozav, și are instituțiuni moderne de stat și sociale curat democratice. Învățământul de toate gradele se află în mâna statului și el este obiect de mare îngrijire atât al parlamentului, cât și al țării întregi. Întreg bugetul anului curent al României se urcă la 174 milioane franci, din care pentru portofoliul de instrucție se vine 18,553,496 franci. Cred, că dacă tragem o paralelă între bugetul român și al nostru, rezultatul nu va fi prea măgulitoriu pentru noi. Această o și folosesc contra noastră clevetitorii noștri. În replica studenților români universitari din Ungaria cesc cu privire la această următoarele: „Mai fie-care stat folosesc câte 10, 15, 20% din venitele sale anuale pentru scopuri de instrucțiune. România un stat mic, c'o populație abia de 7 milioane, dă pentru scopurile acestea 15 milioane, pe când Ungaria cu estensiune mai mare și cu 15 milioane de locuitori nu jertfesc decât 6,173,018 fl. pentru scopuri de instrucție”.

Lăsând la o parte toate celelalte, voiu să observ numai atât, că principiile junimistilor au așii aproape pe deplin valorea lor într-o tendință științifică și cultural-politică române. Vedem așii pretutindeni semnele vrednice de băgat în seamă ale tendințelor spre seriozitate și temeinicie. Tote ramurile literare sunt puse în mișcare. În cercul universităților din București și Iași ne întâlnim cu tendințe, cari merită cea mai mare atențiune. Cu un cuvânt, așii nu mai aparțin lumii basmelor a vorbi despre adevărată literatură, știință și cultură română. Este de interes a scie, că în toate acestea mișcări științifice și literare joacă rol dintr-o compatrioții noștri români cel puțin 50%.

E foarte firesc lucru, dacă în activitatea culturală a Academiei foarte mulți dintre compatrioții noștri români, cari joacă rol însemnat, fac tot posibilul, ca să atragă inteligența și factorii politici din România în lupta activă și agresivă a românilor din Ungaria în contra statului magiar.

uni cu Andrada și esplică foloșele, pe care Roma va pute să le tragă din această unire.

Apolodor se miră, dar în urmă se supune și el motivelor, care împing pe Traian, Flavius anunță, că dacii au fost bătuți într-o luptă parțială și că mai mulți dintrînșii au fost prinși. Traian trimite pe Apolodor să vadă, dacă Longinus e salvat. Rămas singur, el se dă în plină libertate gândurilor, care îl muncesc. Apolodor vestesc pe Traian, că Andrada e prinsă. El îl sfătuiesc de a se folosi de această fericită împregiurare pentru a termina războiul prin o pace onorabilă. Traian poruncesce să vie Andrada. El este mișcat. Andrada intră armată de război și răspunde mândru întrebărilor lui Traian. Ea a fost trădată de Bikiles și impută lui Traian că voiesc a învinge prin trădare. Traian respinge această imputare. Andrada arată cum era fermecată de gloria și măreția lui Traian; astăzi însă iluziunile ei sunt pierdute; nimbul de glorie, sub care îl apăruse marea împărat a dispărut; Andrada a redevenit dușmana sa neîmpăcată. Traian întrebuințează tot farmecul vorbirii, totă înfrurirea măreției sale pentru a convinge pe Andrada și a o readuce la simțăminte mai blânde. Ea începe prin a rezista; dar în urmă cuvintele împăratului o impresionează și ea este cât pe aci de a-și uita jurământul,

Prima încercare a fost fundarea așa numitei „Societate Carpați”, care într'adevăr n'a fost nimic alta decât iredenta română. Societatea această însă n'a fost decât organul câtorva tineri și politici români ultraiști și a câtorva diariști și profesori originari din Ardeal. Toastul provocător al senatorului Grădiștean, ținut în Iași, contrabandarea în potruva noastră a proclamațiilor revoluționare făcute de Săcășeanu, Ciurcu, și Ocășan au dat ansă la intervenire diplomatică, al cărei sfârșit a fost, că guvernul Brătianu i a espulsat. Este interesant a scie, că iredentistii acestia au fost elevii gimnaziului gr. or. din Brașov.

După fiascul „Societății Carpați” numai decât alți oameni iau firele acțiunii. Mai deo-dată cu reuniunea magiara de cultură din Ardeal (Kulturegylet) se înființează „Liga pentru unitatea culturală a Românilor”. (Aici greșesc autorul: Kulturegyletul s'a format în 1885. Liga însă în 1881). Societatea această dăce, că de ea stă de parte ori-ce iredentism. Ea nu vrea altceva decât a uni pe români în cultura națională română, locuiescă ei oriunde și în ori ce stat. Ea n'are de a face cu raporturile politice ale românilor, cari trăiesc pe teritoriu străin decât numai în punctul încât acei români sunt împedecați în dezvoltarea lor culturală națională. Sentimentul frățesc și conștiința apartinerii la același sânge demandă, ca românii din România liberă să-și ridice glasul în favoarea fraților români apăsăți, ca națiune, încât această o permit raporturile politice externe fără de periclitarea existenței statului român. Ea n'are tendințe politice, ori iredentiste, pentru-că nu vrea aneșarea la România a teritoriilor locuite de români ci numai progresul cultural al fraților lor în direcția națională. Mai mult este atacat progresul cultural al românilor din Ungaria, fiind-că numai aici el stă față în față c'o direcție naționalizatoare, spriginită de toate mijlocele statului, — cu magiarisarea. Când Liga spriginesc în direcția această pe românii din Ungaria, nu comite nimic rău în potruva monarhiei Habsburgilor, fiind-că este în interesul acestei monarhii, a se preface într-o astfel de monarhie federalistică, în care toate națiunile ce o locuesc, să-și dea un cerc politic, care să le garanteze independența națională.

Tache Ionescu, actualul ministru de culte al României a publicat anul trecut o scriere voluntă despre politica externă a României, în care între altele dăce următoarele: „Și monarhia habsburgică, din cauza popoarelor sale numeroase deosebite prin

când de-odată resună cornul de luptă al dăcilor. Decebal a atacat tabăra romană pentru a salva pe fiica sa.

Traian alergă să se lupte în capul ostirei sale. Andrada voiesc a-și face drum prin ostașii romani spre a străbate până la Decebal.

Cortina cade în timpul acestei lupte.

Actul III.

Tabăra romană în fața Sarmisegetuzei.

Dacii au fost repinși; Decebal nu a reușit să scape pe copila sa. Soldații romani sunt nemulțumiți; ei cer să meargă la asaltul cetății și amenință de a se rescu la șefilor lor. Flavius nu reușesc a-i liniși. Traian apare; el muștră pe soldați pentru nerăbdarea lor și le reamintesc virtuțile străbunilor lor. În fața autorității împăratului, totul reîntră în liniste; soldații îl aclamă.

Se anunță un sol al lui Decebal, care vine să propuie supunerea dăcilor, cu condiție ca Andrada să fie liberată. Traian primește și dă ordin să se prepare total pentru asalt. Înainte de această, el se consultă cu Apolodor care îl sfătuiesc să întrebuințeze influența lui pe lângă Andrada, căreia îi dă

limbă și datini este natural, că trebuie să stea sub influența descompunătoare a principiului național, și totuși fie-care din aceste elemente aruncate încôce și încolo în mod atât de impestrițat caută să recunoască, că unirea lor, pe o ore-care basă este o necesitate neînlăturabilă. Spre norocirea lor, ele și au această basă, aflată deja de mult, adică alăturarea populațiunii cu mai multe limbi și cu tradiții absolutistice monarhice la corună. Pe basa acestei uniuni Austria nu numai, că a stăpânit ci a și progresat. Deși idea această nu pôte cuprinde așa ușor teren în Ungaria, din cauza obstinției magiariilor, totuși cu timpul ea își va ajunge ținta, fiind-că Ungaria este prea slabă de a sta pe propriile ei picioare și astfel cu timpul ea necondiționot trebuie se devină un stat federalistic — ori trebuie să se pustiiescă; — a treia alternativă nu se pôte dea.”

Conducătorii Ligei dăce, că atunci când ei lucrăză pentru străformarea Ungariei într'un stat federativ și poliglot, ei și cu românii din Ungaria nu pretind nici un lucru nou, deoarece tot-deuna statul magiar, chiar și în culmea înfloririi sale, n'a fost decât un stat poliglot cu structură federală, nici nu tind la aceea ce ar periclită existența lui, fiind-că este chiar în interesul națiunii magiare, ca mulțimii și naționalitățile prin autonomia pretinsă de ele, să-și asigureze existența pentru alți o mie de ani, și prin această și monarhia habsburgică. Ocrotirea statului unitar cu limba magiară silesc pe naționalități, se caute ajutoriu la inimizii magiariilor și ai monarhiei. Astfel dar susținerea pe viitoriu a politicii magiare este un pericol statornic pentru monarhia habsburgică și pacea europeană. Din cauza această cestiunea română din Ungaria nu este numai o cestiune ce în teresează pe magiari, ci este și o cestiune europeană. Mișcările române din Ardeal nu pot avé alt scop, decât a susține această cestiune mereu la ordinea zilei.

(Va urma.)

Noutăți.

Personal. Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a reîntors cu trenul de Duminecă dela Budapesta.

Convențiunea comercială cu România.

Pertrațările privitoare la încheierea convențiunei comerciale cu România vor reîncepe probabil în această săptămână scrie „Gaz. Buc.” și se vor finaliza în curând. Este cunoscut, că negocierile între amândouă statele interesate a trebuit să fie întrerupte, fiindcă delegatul Ro-

libertatea. Ea o refușă nevoind a elibera cu acest preț și preferă să se jertfescă, numai patria ei să nu fie umilită.

Soldații romani sunt îndârjiți contra ei; ea îi desfide; ei vor să o ucidă cu pietrii; Traian o scapă puind-o sub paza lui Flavius, căruia îi dă ordin să se prepare totul pentru asalt. Înainte de această, el se consultă cu Apolodor, care îl sfătuiesc se întrebuințeze influența lui pe lângă Andrada și să o facă să ducă propunerile de pace lui Decebal. Mare scenă între Andrada și Traian. Andrada la început este neînduplecată, ea amenință chiar pe Traian să-l omore; El îi aruncă pumnul lui, ca dânsa să-l potă lovi. Andrada ia arma pe care i-a asvirlit-o Traian; dar puterile o părăsesc; iubirea ei pentru marele împărat e mai puternică, ea ar ucide Roma întregă, dar pe Traian nu. Renunță la tot și se declară învinsă. Traian îi dă libertatea și îi dă solia de a face pace cu Decebal. Andrada primește și merge la Sarmisegetuza.

(Va urma.)

UZ. 231—1893.

[42] 1—3

Concurs.

La institutul de agronomie din Mediaș, Transilvania, este de ocupat un al treilea post de învățatoriu primariu pentru specialitățile agronomice și anume pentru vinărit, pomărit, stupărit și cultivarea vermicilor de mătase.

Cu postul acesta este împreunat un salariu de 800 fl. v. a. și se urcă cu 4 adause cuincuenale la suma de

1200 fl. v. a. și dreptul de pensiune conform concludului universității din 17 Novembre 1874 Nr. 845—1874 și este învățatoriu al treilea, obligat a da până la 20 de ore pe săptămână instrucțiune teoretică precum și a conduce lucrurile în grădina de pomărit, vii și pivnițe.

Ocuparea postului deocamdată va fi pe un an de probă; la prestațiuni corespunzătoare ocuparea postului provisoric se va transforma la finea anului de probă în definitivă, și la cas dacă acesta nu se va întâmpla, se vor

rebonifica respectivului spesele de călătorie tour și retour.

Competenții la postul acesta, au a-și trimite rugarea, din care să fie evident, că au absolvat cel puțin șase clase la un gimnasiu sau la o școală reală superioară, precum și o academie agronomică și posedă o prască corespunzătoare în vinărit și pomărit, până în 25 April 1893 la oficiul central al universității săsesce în Sibiiu.

Limba de propunere este cea germană, la cas de calificățiune egală vor fi preferiți competenții, care posed

limbile patriei (germană, magiară și română)

În cas, când nu s'ar afla competenți pe deplin calificați, și rezervă curatoriu școlii industriale economice din Mediaș dreptul a primi și pre un competențe necalificat ca suplent și a-l aplica deocamdată pe semestrul de veră 1892/3 și pe anul școlastic 1893/4

Dela oficiul central al universității săsesce.

Sibiiu, în 22 martiu 1892.

Thalman,
comite.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1892.

Budapesta — Predeal									
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.05	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.00	1.55	3.00
8.25	1.55	3.20	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35
11.38	4.14	6.50	9.22	11.19	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31
2.12	5.53	—	11.53	12.57	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16
3.53	7.08	12.05	1.50	2.12	Oradea-mare	pl. sos.	Tr. de per-sone	2.25	11.04
4.00	7.15	—	2.24	2.19	Oradea-mare	pl. sos.	2.18	10.44	8.38
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	—	9.30
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	1.26	9.10
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Giucia	↑	3.53	—	8.31
7.12	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53
8.01	—	6.24	6.24	—	Ghirbău	↑	1.13	—	6.53
8.29	10.37	6.59	6.59	5.55	Cluș.	pl. sos.	12.17	11.01	6.14
8.46	11.10	—	8.20	6.18	Apahida	↑	—	10.45	5.14
9.05	11.32	—	8.45	6.34	Ghirău	↑	—	—	4.45
10.08	12.50	—	10.21	7.34	Cucerdea	↑	—	9.23	3.18
10.37	1.25	—	11.09	7.57	Ujóra	↑	—	8.54	2.31
10.56	1.43	—	11.17	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.13
11.04	1.52	—	11.26	—	Aiud	↑	—	8.24	1.35
11.28	2.18	—	11.54	8.22	Teiuș	pl. sos.	—	8.07	1.03
11.45	2.40	—	12.18	8.38	Crăciunel	↑	—	8.00	12.28
12.15	—	—	12.58	8.43	Blaș	↑	—	11.57	—
12.44	—	—	1.34	—	Micăsasa	↑	—	7.31	11.42
12.59	—	—	1.51	9.14	Copșa-mică	pl. sos.	—	11.06	—
1.35	—	—	2.29	—	Mediaș	↑	—	6.57	10.4
1.51	—	—	2.48	9.48	Elisabetopole	↑	—	6.55	10.31
2.12	—	—	3.03	9.50	Sighișoara	↑	—	6.42	10.09
2.31	—	—	3.26	10.06	Hașfalău	↑	—	6.21	9.31
3.04	—	—	4.07	10.28	Homorod	↑	—	5.54	8.53
3.46	—	—	4.49	11.04	Agostonfalva	↑	—	5.34	8.23
4.04	—	—	5.35	11.19	Apața	↑	—	4.29	6.55
5.26	—	—	7.23	12.27	Feldioara	↑	—	3.56	6.09
6.10	—	—	8.09	12.58	Brașov	pl. sos.	—	3.40	5.42
6.41	Tr. de per-sone	Tren accele-rat	8.43	1.15	Timiș	↑	—	3.19	5.07
7.17	—	—	9.18	1.35	Predeal	↑	—	2.48	4.20
8.00	—	—	10.05	2.09	București	pl. sos.	10.17	2.18	—
—	11.00	5.15	—	2.19	—	—	9.41	1.42	—
—	12.29	5.57	—	3.01	—	—	9.12	1.12	—
—	1.11	6.29	—	3.31	—	—	4.45	7.40	—
—	8.35	12.10	—	9.15	—	—	—	—	—

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigh — Făgăraș									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	2.32	10.57	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	12.05	6.20
—	—	2.56	11.21	7.43	Șeica mare	↑	9.05	11.40	5.59
—	—	3.36	12.01	8.27	Lămnăș	↑	8.33	11.09	5.32
—	—	4.02	12.27	8.59	Ocna	↑	8.09	10.43	5.09
—	—	4.26	12.50	9.23	Sibiiu	pl. sos.	7.44	10.17	4.49
—	—	4.36	1.40	—	Șelimbier	↑	7.28	8.30	—
—	—	4.49	1.54	—	Vestem	↑	7.16	8.17	—
—	—	5.04	2.10	—	Tâlmăciu	↑	7.01	8.00	—
—	—	5.26	2.39	—	Șeșeșul sup.	↑	6.42	7.39	—
—	—	5.42	2.56	—	Avrig	↑	6.21	7.11	—
—	—	6.16	3.31	—	Porumbacu inf.	↑	6.02	6.51	—
—	—	6.37	3.55	—	Cârțișoara	↑	5.28	6.15	—
—	—	7.03	4.23	—	Arpasul inf.	↑	5.04	5.48	—
—	—	7.21	4.43	—	Viștea inf.	↑	4.55	5.37	—
—	—	7.41	5.06	—	Beșimbav	↑	4.27	5.07	—
—	—	7.51	5.17	—	Sâmbăa inf.	↑	4.17	4.54	—
—	—	8.11	5.39	—	Făgăraș	pl. sos.	4.01	4.37	—
—	—	8.38	6.08	—	—	—	3.31	4.05	—

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	10.00	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.00
—	—	8.10	1.56	9.30	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50
—	—	10.04	4.02	1.05	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21
—	—	3.45	6.57	5.24	Arad	pl. sos.	11.18	8.20	9.05
—	—	—	T. d. p.	—	Glogovaț	↑	10.46	7.20	8.40
—	—	4.30	2.34	5.46	Győrök	↑	10.34	7.01	8.30
—	—	4.42	2.34	5.57	Pauliș	↑	10.11	6.20	8.08
—	—	5.03	3.34	6.19	Radna-Lipova	↑	9.58	5.50	7.57
—	—	5.14	3.58	6.30	Conop	↑	9.44	5.28	7.46
—	—	5.32	4.20	6.48	Bérvava	↑	9.10	—	7.17
—	—	5.56	—	7.12	Soborșin	↑	8.54	—	7.02
—	—	6.12	—	7.27	Zam	↑	8.03	—	6.24
—	—	6.58	—	8.07	Gurasada	↑	7.28	—	5.53
—	—	7.26	—	8.33	Ilia	↑	7.00	—	5.28
—	—	7.52	—	8.57	Branicica	↑	6.49	—	5.17
—	—	8.08	—	9.13	Deva	↑	6.24	—	4.55
—	—	8.26	—	9.29	Simeria (Piski)	↑	5.59	—	4.33
—	—	8.52	—	9.53	Orăștia	↑	5.43	—	4.17
—	—	10.00	—	10.19	Șibot	↑	4.42	—	3.30
—	—	10.25	—	10.50	Vințul de jos	↑	4.20	—	3.03
—	—	10.44	—	11.16	Alba-Iulia	↑	4.58	—	2.36
—	—	11.58	—	11.44	Teiuș	pl. sos.	3.40	9.40	2.19
—	—	11.29	7.05	12.06	—	—	3.04	9.05	1.39
—	—	11.56	7.40	12.38	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren de per-sone
9.06	11.00	9.00	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16
Vineri	1.55	8.25	2.35	6.30	Budapesta	↑	7.10	9.14	10.27
5.18	5.20	7.59	4.24	3.36	Timișoara	pl. sos.	9.50	5.50	5.13
—	6.15	8.25	5.25	9.30	Caransebeș	↑	9.20	—	5.07
—	9.35	10.41	8.23	3.30	Băile-Herculane	↑	6.22	—	12.53
11.28	—	12.52	10.58	7.36	Verciorova	↑	3.40	—	12.53
12.09	—	1.25	2.10	—	București	↑	2.26	—	12.10
10.55	—	11.40	—	—	—	—	—	—	4.03

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	2.35	8.20	2.41	—	pl. Cucerdea	sos.	7.47	8.25	1.15
—	3.26	9.11	3.27	—	Ludoș	↑	7.00	7.41	12.31
—	5.07	11.39	5.14	—	Oșorheiu	pl. sos.	5.20	5.54	10.05
—	5.50	12.20	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.14	5.05	9.35
—	7.25	1.55	7.15	—	—	—	3.44	3.22	8.00

Simeria (Piski) — Hunedóra									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	10.50	4.40	9.56	—	pl. Simeria	↑	5.28	3.20	8.10
—	11.13	5.03	10.08	—	Cerna	↑	5.11	3.00	7.50
—	11.48	5.38	10.32	—	Hunedóra	↑	4.46	2.32	7.22

Brașov — Zernești									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	8.35	4.55	—	pl. Brașov	↑	6.29	1.44	—
—	—	10.28	6.36	—	Zernești	↑	5.00	12.20	—

Brașov — Chezdî-Oșorheiu									
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	5.20	8.50	3.10	—	pl. Brașov	sos.	8.25	5.32	9.25
—	6.01	9.31	3.53	—	Prejmer	↑	7.47	4.54	8.47
—	7.04	10.32	5.03	—	Sepși-S.-Georgiu	↑	6.53	3.53	7.48
—	8.40	12.08	6.41	—	Covasna	↑	5.26	2.16	6.06
—	9.26	12.54	7.26	—	Chezdî-Oșorheiu	pl. sos.	4.30	1.10	5.00

Nota: Orelle însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orelle de noapte.

Redactor responsabil Silvestru Moldovan.

Editura și tipăriul tipografiei archidieceșane.